

The Right to Inform Versus Image Publication: The Role of Media Freedom in Disseminating Public Figures' Images (With Emphasis on the Jurisprudence of the European Court of Human Rights)

Tahereh Sadat Dashti ^{1✉} | Roya Motamednejad ²

1. Corresponding author, Master degree in Media Law, Faculty of Law and Political Sciences, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran. E-mail: dashti1378@gmail.com
2. Associate Professor, the Public and International Law, Faculty of Law and Political Sciences, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran E-mail: motamednejad@atu.ac.ir

Article Info	ABSTRACT
<p>Article type: Research Article</p> <p>Article history: Received: 23 October 2024 Received in revised form: 29 November 2024 Accepted: 2 March 2025 Published online: 1 December 2025</p> <p>Keywords: Right to Image, Right to Inform, Public Interest, Public Figures, The European Court of Human Rights.</p>	<p>Objective: In general, this article is an analysis of the media's right to free expression in the case of receiving and imparting news of public figures to people in the form of pictures in the European Court of Human Rights' decisions. This article examines in particular how these two rights are balanced in the decisions of the ECtHR. Research Questions: What is the legal status of public figures' right to their pictures? Do these individuals have the same privacy as everyone else or a limited privacy? If the former is true, what is the justification of the ECtHR's case law?</p> <p>Method: In this article, legal documents, in the European Court of Human Rights' decisions, Persian and English articles, and reliable websites are used in a descriptive and analytical method.</p> <p>Results: Since the last century, the right to freedom of expression has been recognized in different international, regional and national legal documents. Besides, the right to access and receive different kinds of information is implicitly known. Also, Journalists have the freedom to publish news compiled from different sources, on different topics and in different formats (e.g. pictures). Taking and sharing photos is considered as a sign of the right to freedom of expression but it is clear that taking photos of others without their permission is illegal, because photos reveal people's privacy and people have the right to protect their own images. However, this is not a pure protection for public figures, so the question is where they can be targeted by media cameras. This problem has led to the emergence of new case laws in different legal systems, especially in Europe. The ECtHR has issued a judicial procedure based on these two contradicted rights. If public figure's pictures need to be published and distributed, the legal basis must be considered, because the right to privacy is a legitimate expectation that everyone has. In three cases, the Hannover family had claimed that their privacy had been violated, but the Court analyzed the circumstances and considered the public interest test. Sometimes, people had public interest to be well-informed of Hannover's lives because of their social responsibility. Also, this criterion of public interest is regarded as important for political figures. The privacy zone of these people is restricted due to their impact on the society's destiny. Politicians can be pointed as the aim of being ridiculed and criticized by the opposing parties, which does not constitute a violation of the right to privacy. In spite of whatever is mentioned, when there is no interest for the public, the privacy of public figures must be respected. The Court has tried to control the</p>

media power and protect human's privacy altogether by the public interest test in the case-by-case method.

Conclusion: As a regional court, the European Court of Human Rights tries to respect the right of expression and the privacy of public figures' images. However, the court has made arbitrary decisions, taking into account the "public interest" criterion, and has made many important and powerful decisions that are open to legal review.

Cite this article: Sadat Dashti, T. & Motamednejad, R. (2025). The Right to Inform Versus Image Publication: The Role of Media Freedom in Disseminating Public Figures' Images (With Emphasis on the Jurisprudence of the European Court of Human Rights), *News Science*, 14 (3), 5-10. DOI: <http://doi.org/10.22034/lrsi.2024.485125.1274>

© The Author(s).

DOI: <http://doi.org/10.22034/lrsi.2024.485125.1274>

The Journal of News Science
Vol. 14, No. 3, Ser.55, Autumn 2025, P. 5- 10
Journal homepage: <https://www.mjourcom.ir/>
DOI : <http://doi.org/10.22034/lrsi.2024.485125.1274>

Open Access

ORIGINAL ARTICLE

**The Right to Inform Versus Image Publication: The Role of Media Freedom
in Disseminating Public Figures' Images (With Emphasis on the
Jurisprudence of the European Court of Human Rights)**

Tahereh Sadat Dashti ¹ | Roya Motamednejad ²

1. Corresponding author, Master degree in Media Law, Faculty of Law and Political Sciences, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran. E-mail: dashti1378@gmail.com
2. Associate Professor, the Public and International Law, Faculty of Law and Political Sciences, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran E-mail: motamednejad@atu.ac.ir

Received: October 23, 2024

Accepted: March 2, 2025

EXTENDED ABSTRACT

Interdiction:

This article provides a comprehensive analysis of the right to freedom of expression in the context of media dissemination of images depicting public figures, as interpreted within the jurisprudence of the European Court of Human Rights (ECtHR). Specifically, it examines how the ECtHR balances the media's right to freedom of expression against public figures' right to protection of their image and privacy.

Research Questions:

1. What is the legal status of public figures' right to their image?

2. Is the privacy afforded to public figures equivalent to that of private individuals, or is it limited?
3. If limitations exist, what is the underlying rationale in the ECtHR's case law?

Method:

This study employs a descriptive and analytical approach, drawing on legal documents, ECtHR judgments, and scholarly articles in both Persian and English, alongside reputable online sources.

Findings:

Freedom of expression constitutes a fundamental right in democratic societies. Since the last century, it has been enshrined internationally in instruments such as the Universal Declaration of Human Rights, regionally in the European Convention on Human Rights, and in foundational texts like the French Declaration of the Rights of Man and of the Citizen. The right to receive information and ideas is also implicitly recognized. Historically, journalists have exercised the freedom to gather and disseminate news, fulfilling the public's legitimate interest in being informed about events that affect them. The media thus play a vital democratic role by facilitating public awareness, enabling informed discourse, and promoting participation in civic debate. For instance, in *Sunday Times v. The United Kingdom*, the ECtHR underscored the media's role in informing the public about matters of societal concern, such as the effects of pharmaceuticals on children's health.

Advances in communication technologies have introduced new forms of media and modes of expression, including visual imagery, which present distinct legal challenges. The proliferation of photographic technology allows individuals to capture and distribute images with ease. Photographs often convey significant meaning and can serve as powerful vehicles of information, thereby falling within the scope of freedom of expression. However, the capacity to photograph individuals without consent raises legal questions regarding the right to privacy. Unauthorized photography may intrude upon private life, as images can expose personal spheres that individuals are entitled to keep confidential. Consequently, individuals possess a right to protect their image as an aspect of privacy, though this protection is not absolute. The central legal dilemma, therefore, lies in determining when individuals, particularly public figures, may legitimately be subjected to media photography.

The right to one's image, as a component of privacy, frequently conflicts with the right to freedom of expression. This tension has generated substantial jurisprudence, particularly within European legal systems. The ECtHR, as the principal judicial organ of the Council of Europe, has adjudicated such conflicts by applying a public interest test, striving to balance these competing rights in a manner that respects both. According to this test, the privacy of public figures is protected unless there is a prevailing public interest in disclosing aspects of their private lives. The Court assesses each case on its specific facts, weighing factors such as the contribution to public debate, the nature of the information, and the context of publication.

For example, in cases involving the Hannover family, the ECtHR evaluated whether the publication of personal photographs served a legitimate public interest. The Court recognized that, in certain circumstances, the public may have a justified interest in aspects of a public figure's private life—such as the health conditions of political leaders like Prince Albert, President Mitterrand, or Prince Rainier—when these matters have implications for governance or public affairs. Similarly, politicians and high-profile individuals may be subject to heightened scrutiny

and criticism, including through imagery, without necessarily violating their privacy, given their influence on societal developments.

Nevertheless, the ECtHR has also affirmed that public figures retain a legitimate expectation of privacy in their personal lives, particularly outside the exercise of their public functions. When individuals are engaged in ordinary daily activities, unrelated to their public roles, their privacy deserves robust protection against intrusive media practices.

Conclusion:

The European Court of Human Rights is committed to safeguarding both freedom of expression and the right to privacy, including the image rights of public figures. In striking a balance, the Court consistently employs a public interest criterion, rendering nuanced and influential judgments that remain subject to ongoing judicial refinement. However, the precise contours of the public interest test lack explicit definition, leading to uncertainty in its application. To enhance legal predictability, support journalistic practice, and ensure more effective protection of privacy, it is imperative for the ECtHR to articulate a clearer and more structured framework for applying this test. Such clarification would reinforce legal certainty, better delineate the boundaries of personal privacy in relation to media freedom, and provide clearer guidance for both public figures and the press.

Data Availability Statement

Data available on request from the authors.

Acknowledgements

The authors would like to thank anonymous reviewers.

Ethical considerations

Not applicable.

Funding

Not applicable.

Conflict of interest

The authors declare no conflict of interest.

References

- Alforova, Tetiana M. & Kaba, Mariia M. & Lehka, Oksan V. & KUuchuk Andrii M. (2022). Right to freedom of expression v. Reputation protection (based on ECTHR practice materials), *The Age of Human Rights Journal*, 311. <http://dx.doi.org/10.17561/tahrj.v18.6527>
- Ansari, B. (2017) Freedom of expression in the light of the international human rights system, A collection of essays on citizenship rights, 1-16, (In Persian)
- Ansari, B. (2013). Comparative Study on the Protection of Personality Rights against Mass Media, *Private Law*, Volume 9, Issue 2 (2): 67-99, (In Persian)
- Application no. 10346/05, Éva Molnár V. Hungary, 7 October 2008
- Application no. 13258/09, Lillo-Stenberg and Seather v. Norway, 16 January 2014
- Application no. 14277/04, CASE OF GUJA v. MOLDOVA, 12 February 2008
- Application no. 18030/11, Magyar Helsinki Bizottsag v. Hungry, 8 November 2016
- Application no. 42435/02, CASE OF WHITE v. SWEDEN, 19 September 2006
- Application no. 6538/74, Sunday Times v. United Kingdom (No.1) 26 April 1979
- Application no. 931/13, Stakunnan Markikinapörssi Oy and Satamedia Oy v. Finland, 27 June 2017
- Application no. 9602/18, Bild GmbH & Co.KG v. Germany, 31 January 2024
- Application no. 13936/02, MANOLE AND OTHERS v. MOLDOVA, 17 December 2009
- Application no. 3514/02, CASE OF EERIKÄINEN AND OTHERS v. FINLAND, 10 February 2009

Application no. 36584/17, M.D. AND OTHERS v. SPAIN, 28 June 2022

Application no. 40454/07, Couderc and Hachette Filipacci Associés v. France, 10 November 2015

Application no. 42409/98, Schüssel v. Austria, 21 February 2002

Application no. 58148/00, CASE OF ÉDITIONS PLON v. FRANCE, 18 August 2004

Application no. 59320/00, VON HANNOVER v. GERMANY, 24 June 2004

Applications nos. 40660/08 and 60641/08, VON HANNOVER v. GERMANY (No. 2), 7 February 2012

Boot, E.R. (2024). The Public Interest: Clarifying a Legal Concept. *Ratio Juris*, 37: 110-129. <https://doi.org/10.1111/raju.12401>

Bychawska-Siniarska, Dominik. (2017). Protecting the Right to Freedom of Expression under the European Convention on Human Rights, *Council of Europe*, 20-21.

Coleman, Elizabeth Burns and Caron Dann, Eastgate (2016). Privacy and the public interest, *Empedocles: European Journal for the Philosophy of Communication*, 7 (1), 57-70. DOI: [10.1386/ejpc.7.1.57_1](https://doi.org/10.1386/ejpc.7.1.57_1)

Council of Europe & European Court of Human Rights. (2022). Guide on article 10 of the European Convention on Human Rights: Freedom of expression", *Council of Europe*, 32 & 53. <https://doi.org/10.22059/jolt.2013.35160>

Council of Europe. (2018). Guidelines on Safeguarding Privacy in the Media.

Council of Europe, The Council of Europe in brief: Founding fathers, Retrieved June. 20. 2024, from: <https://www.coe.int/en/web/about-us/founding-fathers>.

Council of Europe, the European Court of Human Rights. Retrieved February 2 .2024 from: <https://www.coe.int/en/web/tbilisi/europeancourtofhumanrights>.

ECHR. (2015). A court ruling against Paris Match for publishing information about Prince Albert of Monaco's private life breached the right to freedom of expression, *ECHR* 355: 3- 4, Retrieved February 7.2024, from <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=003-5219247-6470070>

Eggington, Bob, Journalism and the public interest, Retrieved October 30. 2024, from: <https://mediahelpingmedia.org/basics/applying-the-public-interest-test-to-journalism/>

First Amendment. (2022). Retrieved February .9. 2024, from: https://www.law.cornell.edu/wex/first_amendment.

Gabel, Matthew J, Council of Europe (2024). *Encyclopedia Britannica*, Retrieved February 3.2024, from: <https://www.britannica.com/topic/Council-of-Europe>.

General Data Protection Regulation (GDPR) 2016.

Human Rights Guide on Sunday Times v. United Kingdom (No 1). (2024). Retrieved February. 19. 2024, from: [https://www.cilvektiesibugids.lv/en/case-law/sunday-times-v-united-kingdom-\(no-1\)](https://www.cilvektiesibugids.lv/en/case-law/sunday-times-v-united-kingdom-(no-1))

Kirillova, Elena Anatolyevna, Bogdan, Varvara Vladimirovna, Ustinovich, Elena Stepanovna, Pronina, Yuliya Olegovna & Kovaleva, Olga Aleksandrovna (2018). Public Interest and Privacy: The Right to Privacy in the Coverage of Events by the Mass Media, *International Journal of Engineering & Technology*, 7 (4.38): 239-243. DOI: [10.14419/ijet.v7i4.38.24453](https://doi.org/10.14419/ijet.v7i4.38.24453)

McGonagle, Tarlach and others. (2023). Public interest content on audiovisual platforms: access and findability, *European Audiovisual Observatory, IRIS Special 2023-1*, 8.

Mendel, Toby, freedom of expression: A guide to the interpretation and meaning of article 10 of the European Convention on human rights, *Council of Europe*, 4 -5.

Mirshekari, A. (2018). Exceptions to Image rights. *Comparative Law Review*, 9(1), 451-472, (In Persian), <https://doi.org/10.22059/jcl.2017.242351.633549>

Mirshekari, A. (2018). Image Rights. *Private Law*, 15(1), 149-174. (In Persian), <https://doi.org/10.22059/jolt.2018.241149.1006411>

Mohammadi A, Salehi Mazandarani M, Zahedi M. (2017). Protection of Publicity Right in the Light of IntellectualProperty Rights (Comparative Analysis). *Comparative Law Researches*, 21 (3):185-214, (In Persian) <http://dorl.net/dor/20.1001.1.22516751.1396.21.3.7.8>

Motamednejad R. (2016). *Global Communication rights: From the Traditional Media Rights to The Rights of New Information and Communication Technologies*. Tehran, the Media Studies and Planning Center. (In Persian)

Motamednejad, R. (2005). European Court of Human Rights and press support, *Political & Economic Ettelaat* (215-216): 58 – 59 (In Persian)

Motamednejad, R. (2017). The role of the free press in strengthening the rule of law: from the Benala case to the UNESCO Accra declaration, *The News Science*, Volume 7, Issue 2 (Serial Number 26): 11-20 (In Persian)

Mousavi Mirkalayee, S. T., & Mohamadzadeh, S. (2023). Freedom of Expression in the Practice of the Human Rights Committee and the Jurisprudence of the European Court of Human Rights. *Public Law Studies Quarterly*, 53(2), 899-918, (In Persian), <https://doi.org/10.22059/jplsq.2021.311490.2588>

- Overman, Claire (2015). Couderc and Hachette Filipacchi Associés v. France: A New “Respect” for Private Life? Retrieved February. 23. 2024, from <https://ohrh.law.ox.ac.uk/author/claire-overman/>
- PLIP legal organization, (2016). Freedom of Expression Wins out over Prince of Monaco's Private Life. Retrieved February 25. 2024, from <https://www.liberties.eu/en/stories/echr-france-couderc-et-hachette-filipacchi-associés/7923>
- Potcheva, Eva-Maria. (2015). Press Freedom in the EU Legal Framework and challenges, *European Parliament*, 3.
- Rudolf, Beate (2006). Council of Europe: Von Hannover v. Germany. *Oxford University Press and New York University School of Law*. Volume 4, Number 3: 533 - 539, doi:[10.1093/icon/mol024](https://doi.org/10.1093/icon/mol024) Retrieved February 8. 2024, from <https://academic.oup.com/icon/article-pdf/4/3/533/1817278/mol024.pdf>
- Soudmandi, A. (2016). The Components of the Right to Freedom of Expression in International Human Rights System, *Journal of Legal Studies*, Volume 8, Issue 2 (Serial Number 20): 87-114, (In Persian) <https://doi.org/10.22099/jls.2016.3804>
- The Declaration of the Rights of Man and of the Citizen. (2022). Retrieved February. 9. 2024, from: [https://www.elysee.fr/en/french-presidency/the-declaration-of-the-rights-of-man-and-of-the-citizen#:~:text=History,The%20Declaration%20of%20the%20Rights%20of%20Man%20and%20of%20the,with%20a%20de\)claration%20of%20principle](https://www.elysee.fr/en/french-presidency/the-declaration-of-the-rights-of-man-and-of-the-citizen#:~:text=History,The%20Declaration%20of%20the%20Rights%20of%20Man%20and%20of%20the,with%20a%20de)claration%20of%20principle)
- The European charter on human rights 2000
- The European Convention on Human Rights 1950
- The European Court of Human Rights. (2013). German courts’ decisions respected private and family life of Princess Caroline von Hannover, *ECHR* 264. 1-3.
- The INFORM blog (2014). Case Law, Strasbourg: Lillo-Stenberg and Sæther v. Norway, “Paparazzi” photographs of wedding did not violate Article 8 – Hugh Tomlinson QC, retrieved February 27 .2024. From:<https://inform.org/2014/02/09/case-law-strasbourg-lillo-stenberg-and-saether-v-norway-paparazzi-photographs-of-wedding-did-not-violate-article-8-hugh-tomlinson-qc>.
- Voorhoof, Dirk (2014). European Court of Human Rights: Lillo-Stenberg & Saether v. Norway. *IRIS* 2014-3:1/1, Retrieved February 5.2024, from <https://merlin.obs.coe.int/article/6795>
- Wheeler, Chris (2006). The Public Interest We Know It’s Important, But Do We Know What It Means, Australia, (*Australian Institute of Administrative Law*) *AIAL Forum*, 48: 12 – 25.
- Whittle, Stephen and Cooper, Glenda (2009). Privacy, probity and public interest”, *the Reuters Institute for the Study of Journalism (RISJ)*. The United Kingdom.

حق اطلاع‌رسانی رسانه‌ها در انتشار تصاویر اشخاص مشهور (با تأکید بر آرای دیوان اروپایی حقوق بشر)

طاهره سادات دشتی^۱ | رویا معتمدنژاد^۲

۱. کارشناسی ارشد حقوق ارتباطات، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران، (نویسنده مسئول)، ایمیل: dashti1378@gmail.com
۲. دانشیار گروه حقوق عمومی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران، ایمیل: motamednejad@atu.ac.ir

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	هدف: این مقاله توضیحی از آرای دیوان اروپایی حقوق بشر در خصوص حق رسانه‌ها در بیان آزاد، دریافت و انتشار اخبار مربوط به شخصیت‌های مشهور به مردم در قالب تصویر است. این آرا نمایانگر این امر هستند که چگونه دیوان اروپایی حقوق بشر میان دو حق متعارض حق بر تصویر و حق آزادی بیان، تعادل برقرار می‌کند. بررسی و پی بردن به نحوه ایجاد این تعادل، منجر به یافتن نکات منفی و اشتباهات در تحلیل و تصمیم‌گیری، کشف مزایای رویه قضایی دیوان اروپایی در این خصوص و بهره‌گیری از تجربیات متفاوت دیوان خواهد شد.
تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۸/۲	روش: در نگارش این مقاله، اسناد حقوقی، آرای دیوان اروپایی حقوق بشر، مقالات فارسی و انگلیسی و سایت‌های معتبر به روش توصیفی - تحلیلی مورد بررسی قرار گرفتند.
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۹/۱۲	یافته‌ها: حق بر آزادی بیان از بنیادی‌ترین حقوق ذاتی شناخته شده در جهان است. حق نام برده شده از پایه‌های دموکراسی به شمار می‌رود و یکی از جلوه‌های مشهور آن، حق بر آزادی بیان رسانه‌ها در اطلاع‌رسانی اخبار می‌باشد. به همراه توسعه رسانه‌ها و رشد فکری جوامع، حق عموم بر دریافت اخبار و اطلاعات در کنار حق بر آزادی بیان مورد حمایت قرار گرفته است. با این حال، این دو حق مطلق نیستند و در تضاد با حق بر حریم خصوصی، به ویژه حق بر تصویر، با استثنائاتی مواجه می‌شوند. مطابق با حق تصویر، نایبست تصاویر افراد را بدون رضایت آنها منتشر کرد. با این وجود، عده‌ای به علت شهرتی که نزد عموم پیدا می‌کنند، به اندازه سایرین از حق بر تصویر برخوردار نیستند. در مواردی منفعت عمومی اقتضا می‌کند تا عموم از طریق رسانه‌ها از زندگی اشخاص مشهور مطلع شوند، هرچند که همچنان حق بر تصویر آنها در ابعاد کوچک‌تری محفوظ است. چنین امری در رویه قضایی دیوان اروپایی حقوق بشر با ملاحظه معیار «منفعت عمومی» جلوه‌گر شده است و آرای رویه سازی صادر شده‌اند که بیانگر تلاش دیوان در ایجاد توازن میان دو حق رقیب، یعنی از یک سو حق بر تصویر و از سوی دیگر حق رسانه‌ها بر اطلاع‌رسانی به عموم، است.
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۱۲	نتیجه‌گیری: دیوان اروپایی حقوق بشر سعی کرده است هم به حق تصویر و هم به حق حریم خصوصی افراد عمومی احترام بگذارد و در این مسیر، آرای متفاوت و موثری بر مبنای معیار «منفعت عمومی» ارائه کرده است. با وجود اینکه از این معیار تعریف دقیقی وجود ندارد، در تحلیل و تصمیم‌گیری در خصوص تضاد میان حق آزادی بیان و حق تصویر، منطقی به نظر می‌رسد.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۹/۱۰	
کلیدواژه‌ها: حق بر تصویر، حق بر آزادی بیان، اشخاص مشهور، منفعت عمومی، دیوان اروپایی حقوق بشر.	

استناد: دشتی، طاهره سادات؛ معتمدنژاد، رویا. (۱۴۰۴). حق اطلاع‌رسانی رسانه‌ها در انتشار تصاویر اشخاص مشهور (با تأکید بر آرای دیوان اروپایی حقوق بشر)، ۱۴ (۳)،

۲۱-۴۱

DOI: <http://doi.org/10.22034/Irsi.2024.485125.1274>

© نویسندگان.

مقدمه

از سالیان پیش، حقوق متنوعی برای انسان‌ها صرفاً به علت انسان بودن در اسناد حقوق بشری به رسمیت شناخته شده است. حق حیات، حق بر منع شکنجه، حق بر حریم خصوصی و حق بر آزادی بیان به همراه حق بر دریافت اطلاعات، ایده‌ها و اخبار، از جمله این حقوق است. در میان حقوق نام برده شده، دو حق آزادی بیان و حق بر حریم خصوصی در مواردی در تعارض با یکدیگر قرار می‌گیرند که یکی از موارد خاص در این حوزه، مواجهه حق آزادی بیان رسانه‌نگاران و حق بر تصویر اشخاص مشهور است. از گذشته تا کنون، عکسبرداری از طبیعت، وقایع و رویدادها مورد علاقه انسان‌ها بوده است. در طی گذشت زمان، پیشرفت‌های بی‌شماری در زمینه‌های مختلف از جمله عکاسی و ارتباطات رخ داد و این امر موجب شد تا تکنولوژی‌های مفیدی در دسترس همگان قرار بگیرد؛ به صورتی که امروزه عموم مردم با تلفن همراه قادر به عکسبرداری از اشیاء، طبیعت و انسان‌های دیگر در زمان‌ها و مکان‌های مختلف هستند. همراه با دیگر تغییرات، رسانه‌ها نیز تحول یافتند، اشکال جدید رسانه به منظور برقراری ارتباط و اطلاع‌رسانی پدید آمد و چالش‌های حقوقی جدید در خصوص عکسبرداری از انسان‌ها ایجاد شد: آیا عکسبرداری از سایر انسانها مجاز است؟ آیا افراد می‌توانند مانع از عکسبرداری سایرین از آنها شوند؟ برای پاسخگویی به این سوالات و حفظ منافع شخصی و جمعی، حقوق به عنوان تنظیم‌گر مناسبت‌های اجتماعی به این حوزه ورود کرده است. از منظر حقوق، حق تصویر حقی است که بر شخصیت و ذات انسان استوار است و نقض این حق برابر با لطمه به شخصیت انسان است. از سوی دیگر، چه از بعد حقوقی و چه از بعد اخلاقی، حریم خصوصی افراد شایسته احترام است و نمیتوان با عکسبرداری، انتشار و استفاده از تصویر بدون آگاهی و رضایت آنها، به این حریم آسیب رساند. مراجع قضایی نیز با پذیرفتن این مبانی به حفظ حریم خصوصی اشخاص پرداخته‌اند. با این وجود، حریم خصوصی و حق تصویر فردی که به قصد خود وارد عرصه عمومی شده و مورد توجه همگان قرار می‌گیرد، چه وضعیت حقوقی دارد؟ آیا حریم خصوصی شخصی که به علت توجه مردم شهرت پیدا کرده است و همگان علاقه دارند تا از زندگی او بیشتر بدانند، همانند کسانی است که مشهور نیستند؟ آیا میتوان گفت حریم خصوصی در خصوص اشخاص مشهور محدودتر است و مردم حق مشروع بر آگاهی از زندگی شخصی این افراد دارند؟ آیا رسانه‌ها می‌توانند با استناد به وظیفه اطلاع‌رسانی عمومی به حریم خصوصی اشخاص مشهور ورود کنند؟

پیشینه پژوهش

در مقالات مختلف داخلی و خارجی، موضوع حق بر تصویر اشخاص مشهور در مقابل آزادی بیان و حق مردم بر دریافت اطلاعات، مورد بررسی واقع شده است؛ به ویژه مقالات خارجی در خصوص تحلیل آرای دیوان اروپایی و حق بر شهرت وجود دارد.¹ در پژوهش حاضر تلاش شده است تا بطور خاص حق بر تصویر اشخاص مشهور و حق آزادی بیان رسانه‌ها در آرای دیوان اروپایی حقوق بشر واکاوی شود. در ابتدا حق بر آزادی بیان و حق بر حریم خصوصی مورد بررسی قرار می‌گیرد و سپس با توجه به تعدادی از آرای دیوان اروپایی حقوق بشر،² میتوان به سوالات فوق پاسخ داد و رویکرد دیوان اروپایی را در حفظ این دو حق و ایجاد تعادل میان آنها مورد بررسی قرار داد.

¹ Voorhoof, Dirk, "Freedom of Expression versus Privacy and the Right to Reputation", How to Preserve Public Interest Journalism (2017). Mendel, Toby, "freedom of expression: A guide to the interpretation and meaning of article 10 of the European Convention on human rights". Wacks, Raymond, "Privacy and freedom of expression of Privacy: A very short introduction" (2nd edition) (2015)

² European Court of Human Rights (ECtHR)

در ادامه مقاله، دیوان اروپایی حقوق بشر به اختصار «دیوان اروپایی» یا «دیوان» نامیده می‌شود.

۱. حق بر آزادی بیان و تحولات آن: از گذشته تا عصر دیجیتال

در سال ۱۷۸۹، «اعلامیه حقوق بشر و شهروند فرانسه»^۱ حقوق طبیعی غیرقابل انکاری از جمله حق آزادی بیان را در ماده یازده به رسمیت شناخت. در ماده یازده این اعلامیه، که اولین سند عام حقوق بشری است، صحبت کردن و نوشتن آزادانه برای شهروندان فرانسوی رسماً مطرح شد. (اعلامیه حقوق بشر و شهروند فرانسه، ۲۰۲۲) این اعلامیه، الهام‌بخش دیگر اسناد حقوق بشری شد که در سالیان بعد حقوق ذاتی بشر را مورد شناسایی قرار دادند. (سودمندی، ۱۳۹۵)

«اولین اصلاحیه قانون اساسی آمریکا»^۲ سند دیگری بود که در سال ۱۷۹۱ حق آزادی بیان و مذهب را بدون مداخله دولت به رسمیت شناخت. (اولین اصلاحیه، ۲۰۲۲) از نیمه دوم قرن بیستم، حق آزادی بیان به عنوان حقی بشری در اسناد بین‌المللی مختلفی همچون ماده ۱۹ اعلامیه جهانی حقوق بشر (۱۹۴۸) و ماده ۱۹ میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی (۱۹۶۶) به رسمیت شناخته شد. (آفوروا، کابو، لهکا و کانچاک، ۲۰۲۲) در تعریف اعلامیه جهانی حقوق بشر، حق بر آزادی بیان به معنای آزادی بر جستجو، دریافت و اشاعه اطلاعات و ایده‌ها بدون دخالت و بدون محدودیت تعریف شده است. در این تعریف «بیان» به صورت کلی عنوان شده است؛ اما هم مطابق با ماده ۱۹ میثاق یاد شده و هم منطقاً، بیان میتواند در قالب‌های مختلفی همچون شفاهی، کتبی، هنری، نماد، فیلم و تصویر تجسم بیرونی پیدا کند و هم موضوعات متنوع اعم از بیانات سیاسی، دیدگاه‌های مذهبی، اعتراض، انتقاد و سایر موارد را دربرگیرد. به عنوان مثال، دیوان اروپایی در یک رای^۳ بر آزادی اجتماعات به عنوان عرصه‌ای برای مباحثه عمومی و ابراز علنی اعتراض تأکید کرده است. به علاوه، از آنجا که نمیتوان نظری را در خلأ بیان کرد و همواره بیان موضوعات به منظور برقراری ارتباط، رساندن پیامی به سایرین، اطلاع‌رسانی و اهداف دیگر به کار می‌رود؛ طبیعتاً حق بر دسترسی و دریافت اطلاعات و نظرات دیگران از طریق رسانه‌ها و غیره، توأم با حق بر آزادی بیان شناخته شده و رسمیت یافته است. دیوان اروپایی بیان کرده است که دسترسی به اطلاعات، یکی از ارکان مشارکت در مباحثات دموکراتیک و پیش شرط رسانه‌ها در ایفای نقش نظارت عمومی است. (Application no. 931/13, 2017, Para 114) همچنین، دیوان بر جایگاه مهم آزادی بیان به عنوان یکی از پایه‌های جامعه دموکراتیک و رشد شهروندان تأکید کرده است؛ چرا که بدون تضمین گسترده حق آزادی بیان که توسط دادگاه‌های مستقل و بی‌طرف حمایت می‌شود، هیچ کشور آزاد و دموکراتی وجود ندارد. (بایچاسکا-سینیارسکا، ۲۰۱۷) بنابراین، نقش و اهمیت رسانه‌ها در جوامع دموکرات در طی گذر زمان و به منظور فراهم کردن راهی برای دسترسی مردم به اطلاعات، پررنگ شده است.

۱.۱. آزادی بیان رسانه‌ها

از دیرباز تا کنون رسانه‌ها نقش مهمی در اطلاع‌رسانی داشته‌اند و امروزه نیز با رسانه‌های مختلف چاپی، صوتی، تصویری، شنیداری و مجازی مواجهیم که همگی در دموکراسی اثر گذارند. در واقع، رسانه‌ها با بیان موضوعات مرتبط با مسائل عمومی منجر می‌شوند تا مباحثه عمومی آزادانه انجام گیرد و در نتیجه به دنبال علنی شدن چنین موضوعاتی در فضای عمومی، شفافیت بیشتری نیز حاصل می‌شود. (متمدنژاد، ۱۳۹۷) بدین منظور، شهروندان هم باید به اطلاعات بی‌طرفانه، دقیق و طیف وسیعی از نظرات و ایده‌ها، از جمله ایده‌ها و نظراتی که منعکس‌کننده تنوع دیدگاه‌های سیاسی در داخل کشورشان باشد، دسترسی داشته باشند. (Application no. 13936/02, 2009, para 100) به مرور، «حق بر دریافت اطلاعات» به موازات آزادی بیان رسانه‌ها اهمیت بسیاری پیدا کرد. همانطور که در قرن هجدهم تأکید بر آزادی بیان و انتشار بود؛ در قرن اخیر و با توسعه رسانه‌ها و ارتباطات، حق بر دریافت اطلاعات، به خصوص در مورد مسائل سیاسی و اقتصادی، اهمیت بسیاری پیدا کرده است. حق نام برده شده، «حق بر اطلاعات» نامیده می‌شود؛ یعنی علاوه بر اینکه مردم می‌توانند آزادانه عقاید خود را بیان کنند، برای دریافت اطلاعات و عقاید مختلف نیز آزاد هستند.

¹ The Declaration of the Rights of Man and of the Citizen

² First Amendment of the United States Constitution

³ Éva Molnár V. Hungary, 2008

(معمدنژاد، ۱۳۹۵: ۳۷) در واقع، مباحثات عمومی درباره موضوعات اجتماعی و سیاسی موجب ساده شدن فهم این موضوعات برای شهروندان می‌شود و امکان ایجاد و ابراز افکار و نظرات مختلف در خصوص اموری که زندگی مردم را تحت تاثیر قرار می‌دهد، فراهم می‌کند. چنین امری باعث می‌شود که شهروندان بتوانند سوءرفتارهای حکومت را احراز کنند و به شیوه مناسبی در فعالیت یک جامعه مردم‌سالار مشارکت داشته باشند. (انصاری، ۱۳۹۶) در همین راستا، دیوان اروپایی بارها در آرای مختلفی^۱ به اهمیت اساسی آزادی بیان به عنوان زیربنای کلیدی دموکراسی و یکی از شروط اساسی برای ترقی دموکراسی اشاره کرده است. همچنین، در آرای مختلف به اهمیت نقش رسانه‌ها در یک «جامعه دموکراتیک» تأکید شده است؛ چرا که از یک سو رسانه‌ها وظیفه اطلاع‌رسانی در خصوص هرآنچه مرتبط با «منفعت عمومی»^۲ است، برعهده دارند و از سوی دیگر مردم «حق دریافت این اطلاعات» را دارند. (مندل، شورای اروپا) بطور کلی، «منفعت عمومی» مربوط به موضوعاتی است که عموم مردم را تحت تاثیر قرار می‌دهد؛ به حدی که مردم منطقی به آن موضوعات که توجه آنها را جلب می‌کند یا توجه آنها را به میزان قابل توجهی درگیر می‌کند، علاقه‌مند می‌شوند. این موضوعات به ویژه از این منظر که بر رفاه شهروندان یا حیات جامعه تأثیر می‌گذارد، مورد توجه عموم هستند. (شورای اروپا و دیوان اروپایی حقوق بشر، ۲۰۲۲) بنابراین، منفعت عمومی در بر دارنده موضوعاتی است که رسانه‌ها در خصوص آنها به گردآوری اطلاعات می‌پردازند و مردم نیز حق دریافت آن اطلاعات را دارند. در این مسیر، در ابتدا به مفهوم منفعت عمومی پرداخته می‌شود و سپس پرونده «سندی تایمز» که یکی از معروف‌ترین پرونده‌های مرتبط با حق عموم بر دانستن است، مطرح می‌شود.

۱.۱.۱. مفهوم منفعت عمومی

«اصحاب رسانه»^۳ به عنوان «ناظران عمومی»^۴ در یک جامعه دموکراتیک در نظر گرفته می‌شوند. آنها موظفند اطلاعات را منتشر کنند و در مورد تمام موضوعات دارای منفعت عمومی که عموم مردم نیز حق دریافت آنها را دارند، اطلاع‌رسانی کنند. (شورای اروپا، ۲۰۱۸) با وجود اینکه آزادی بیان و اطلاع‌رسانی حق رسانه‌نگاران به شمار می‌رود، این حق مطلق نیست؛ چرا که رسانه‌نگاران علاوه بر حقوق، دارای مسئولیت‌هایی نیز هستند. در واقع، اصطلاح «حقوق»^۵ به عنوان انحصار رسانه‌نگاران برای انجام حرفه خود و گزارش در مورد موضوعات دارای منفعت عمومی تلقی می‌شود، در حالی که اصطلاح «مسئولیت‌ها»^۶ به این معناست که آنها باید با حسن نیت عمل کنند و اطلاعات دقیق و موثق را مطابق با اخلاق رسانه نگاری ارائه دهند. (همان: ۷) بنابراین، رسانه نگاران حتی برای ورود به تمامی حوزه‌ها از جمله حریم خصوصی ندارند؛ مگر آنکه مسئله «منفعت عمومی» در میان باشد.

«منفعت عمومی» که ترجمه‌ای از عبارت Public Interest به شمار می‌رود و «منافع عمومی» نیز نامیده می‌شود، به جنبه‌های متفاوتی از حیات اجتماعی انسان‌ها ارتباط دارد. به عنوان مثال، مقررات عمومی حفاظت از داده‌های شخصی اتحادیه اروپا^۷، پردازش داده‌های شخصی را ممنوع کرده است مگر اینکه پردازش به دلیل «منفعت عمومی اساسی» ضروری باشد. (بوت، ۲۰۲۴) در یک رای، دیوان اعلام کرد که افشای اسناد طبقه بندی شده که نشان دهنده تخلف دولت است، با هدف منفعت عمومی است. (Application no. 14277/04, 2008) همچنین، در پرونده دیگری^۸، دو روزنامه سوئدی^۹ مجموعه‌ای از مقالات را منتشر کردند که در آن جرایم مختلفی از جمله قتل «اولاف پالمه»^{۱۰}، نخست وزیر سابق سوئد، به «آنتونی وایت»^{۱۱} نسبت داده شد. دادگاه داخلی

¹ Dyudin and Kislov v. Russia 2007, Thoma v. Luxembourg 2001, Dichand and others v. Austria 2002

² Public Interest

³ Members of the media

⁴ Public watchdogs

⁵ Rights

⁶ Responsibilities

⁷ Article 9(2)(g) GDPR

⁸ Application no. 42435/02, CASE OF WHITE v. SWEDEN , 19 September 2006

⁹ Expressen and Aftonbladet

¹⁰ Olof Palme

¹¹ Anthony White

معیار منفعت عمومی و اطلاع‌رسانی عمومی را در نظر گرفت و در نهایت دیوان نیز اعلام کرد که در تصادم حق شهرت با انتشار اطلاعات، قتل حل نشده اولاف پالمه در سال ۱۹۸۶، از موضوعات مرتبط با منفعت عمومی بوده است. (Application no. 42435/02, para 30)

با توجه به مثال‌های عنوان شده، شهروندان در یک دولت دموکراتیک علاوه بر حق بر دانستن وقایع و اتفاقات جاری، در دسترسی به اطلاعات مربوط به عملکرد آن دولت، نهادها و مقامات آن و شرکت‌های خصوصی منفعت دارند. (ویتل و کوپر، ۲۰۰۹) واژه منفعت به معنای «سود»^۱ است و منفعت یک عمل نباید مختص یک فرد یا گروه باشد، بلکه نفعی باشد که همه شهروندان در آن سهیم هستند؛ مانند منافع آنها در عدالت، ایمنی، سلامت، حکمرانی مناسب، (کولمن و دان، ۲۰۱۶) سوء استفاده از مناصب دولتی، استفاده نادرست از اموال عمومی، محیط زیست، حفاظت از امنیت ملی، جرم و جنایت و رفتار اجتماعی و موضوعات مشابه سیاسی، اقتصادی و اجتماعی. (شورای اروپا، ۲۰۱۸)

بنابراین، در یک تعریف، منفعت عمومی به معنای هر چیزی است که به زندگی و رفاه همه ما و جوامع ما مرتبط باشد و به این معنی است که بر سلامت، معیشت، کیفیت زندگی، امنیت و حکومت ما تأثیر می‌گذارد. (اگینگتون) با وجود اهمیت و تأثیر این موضوع، تعریف واحدی از منفعت عمومی ارائه نشده است و شورای اروپا اعلام کرده است که به دلیل خطر کنار گذاشتن برخی موضوعات یا ارائه یک تعریف بسیار محدود، تعریف روشن و واضح از منفعت عمومی دشوار است. (شورای اروپا، ۲۰۱۸) در نتیجه، تعیین منفعت عمومی مورد به مورد^۲ صورت می‌گیرد. در ادامه، به یک پرونده مرتبط با منفعت عمومی پرداخته می‌شود و سپس تعارض منفعت عمومی با حق بر حریم خصوصی، به ویژه حق تصویر، مطرح خواهد شد.

۱.۱.۲. پرونده ساندی تایمز و حق عموم بر دانستن

در پرونده ساندی تایمز علیه بریتانیا که در سال ۱۹۷۹ مطرح شد،^۳ نشریه ساندی تایمز به افشای قضیه‌ای در دهه شصت میلادی پرداخت که مصرف داروهای یک شرکت دارویی توسط مادران باردار منجر به معلولیت فرزندانشان شده بود و به همین علت، نزد دادگاه‌های داخلی بریتانیا شکایت کرده بودند. پیش از پایان رسیدگی، روزنامه ساندی تایمز این ماجرا را علنی کرد و در مقابل، شرکت دارو از این روزنامه شکایت کرد و انتشار مقاله توسط دادگاه داخلی منع شد. با این حال، مباحثه عمومی پیرامون این موضوع آغاز شده بود و نشریه در خصوص ممنوعیت انتشار مقاله که منجر به نقض آزادی بیان شده بود، به دیوان اروپایی شکایت کرد. دیوان استدلال کرد که آزادی بیان شامل ایده‌ها و اطلاعاتی که آزاردهنده و شوکه‌کننده است، نیز می‌باشد. علاوه بر اینکه مطبوعات وظیفه اطلاع‌رسانی برعهده دارند، عموم نیز حق دارند تا به درستی از مسائل آگاه شوند. به خصوص اینکه مسئله داروهای مسموم که افراد زیادی را درگیر کرده است، مسئله‌ای است که قطعاً به مردم مرتبط است و خانواده‌های قربانی حق دارند تا از این مسئله و راه حل‌های آن آگاه شوند. بنابراین، مطابق با حکم دیوان، دستور منع انتشار ضروری نبوده و نقض ماده ده کنوانسیون اروپایی رخ داده است. (راهنمای حقوق بشر در مورد رای ساندی تایمز علیه بریتانیا (شماره ۱، ۲۰۲۴) طبق کنوانسیون اروپایی، عموماً باید اطلاعات، داده‌ها و اسنادی که مورد جستجو قرار می‌گیرند، با معیار منفعت عمومی مطابقت داشته باشند تا نیاز به افشای آنها طبق کنوانسیون ایجاد شود. (Application no. 18030/11, 2016, Para 161) از زمان ساندی تایمز تا کنون، دیوان از آزادی بیان رسانه‌ها و منابع خبری آنها حمایت کرده است؛ اما موضوعاتی مانند حریم خصوصی نیز از موضوعاتی است که دیوان متقابلاً به حفاظت از آنها پرداخته است.

۱.۲. آزادی بیان رسانه‌ها و حریم خصوصی

در مقابل آزادی رسانه نگاران بر اطلاع‌رسانی، با محدوده حق بر حریم خصوصی مواجهیم که اهمیت بسیاری دارد؛ تا آنجا که دیوان دامنه حریم خصوصی و زندگی خانوادگی را در برابر گزارش‌های رسانه نگاری که صرفاً با هدف ارضای کنجکاوی مخاطبان است،

¹ Benefit

² Case by case

³ Application no. 6538/74, Sunday Times v. United Kingdom (No.1) 26 April 1979

قوی‌تر کرده است. (پاتچوا، ۲۰۱۵) بنابراین، اطلاع‌رسانی و آگاهی رساندن به دیگران در مورد هر موضوعی مجاز نیست. به علاوه، درست است که مطبوعات هم حق و هم وظیفه دارند که اطلاعات و ایده‌های خود را در مورد همه موضوعات مورد منفعت عمومی منتشر کنند (Application no. 3514/02, 2009, para 60) اما نمیتوان معیار منفعت عمومی را به کسب اطلاعات در مورد زندگی خصوصی دیگران تسری داد؛ (مک‌گانگل و دیگران، ۲۰۲۳) مگر اینکه، در موارد استثنائی، منفعت عمومی بر حق بر حریم خصوصی غلبه کند. (کریلوا و دیگران، ۲۰۱۸)

به عبارت دیگر، توسعه رسانه‌ها میتواند منجر به پیامدهای نامطلوبی همچون از بین رفتن اعتبار و افشای زندگی خصوصی افراد شود. بنابراین، نظام‌های حقوقی حمایت از جنبه‌های مختلف شخصیت افراد را به رسمیت شناخته‌اند. (انصاری، ۱۳۹۱) «حریم خصوصی» مرتبط با زندگی خصوصی افراد است و نمیتوان در حریم و زندگی خصوصی دیگران مداخله و در این خصوص، اطلاعاتی را منتشر کرد. در اسناد بین‌المللی و آرای دادگاه‌ها به کرات به بیان اهمیت و مصادیق حریم خصوصی پرداخته شده است. حریم خصوصی در ماده ۱۲ «اعلامیه جهانی حقوق بشر»^۱ و ماده ۸ «منشور اروپایی حقوق بشر»^۲ پذیرفته و تعریف شده است. طبق این مواد، حریم خصوصی مفهومی است که زندگی شخصی و خانوادگی فرد، اطلاعات و روابط او را در برمی‌گیرد. بنابراین، حتی اگر فرد در جامعه ظاهر شود، باز هم حقوق و حریمی که مختص او هست باید مورد احترام سایرین قرار بگیرد.^۳ دیوان در آرای مختلف^۴ بیان کرده است که زندگی خصوصی یک مفهوم گسترده شامل ابعاد مربوط به هویت شخصی مانند تمامیت جسمانی و روانی، نام، هویت قومی و حتی حق فرد بر تصویرش است؛ چرا که تصویر فرد می‌تواند حاوی اطلاعات شخصی در مورد وی یا خانواده‌اش باشد. به عبارت دیگر، مفهوم زندگی خصوصی شامل عناصری است که به حق فرد بر تصویر خود مربوط می‌شود و انتشار عکس در محدوده زندگی خصوصی قرار می‌گیرد. (Application no. 3514/02, 2009, para 61)

با این حال، در ادامه خواهیم دید که اشخاص مشهور با این که از حق بر حفظ حریم خصوصی برخوردارند؛ به علت «شهرت» با محدودیت‌های کمتر در این حوزه نسبت به اشخاص عادی مواجهند. چنین تفاوتی در آرای دادگاه‌ها مشخص شده است. در ابتدا سوال این است که حق تصویر به چه معناست و چه اشخاصی مشهور محسوب می‌شوند؟ در ادامه به بررسی حق تصویر در خصوص اشخاص مشهور پرداخته می‌شود.

۲. حق بر تصویر، تعریف و مبانی

^۱ ماده ۱۲: هیچ کس نباید مورد مداخله خودسرانه در حریم خصوصی، خانواده، منزل یا مکاتبات خود و یا مورد تعرض آبرو قرار بگیرد. هر کس حق دارد در برابر چنین مداخلاتی از حمایت قانون برخوردار شود. (The universal Declaration of Human Rights 1948)

^۲ ماده ۸: هر کس حق دارد که زندگی خصوصی و خانوادگی، خانه و مکاتباتش مورد احترام واقع شود. در اعمال این حق، هیچ‌گونه مداخله‌ای از سوی یک مقام عمومی وجود نخواهد داشت مگر آنکه مطابق قانون باشد و در یک جامعه دموکراتیک برای منافع امنیت ملی، امنیت عمومی یا رفاه اقتصادی کشور، جلوگیری از بی نظمی یا جنایت، حفظ سلامت یا اخلاق یا برای حمایت از حقوق و آزادی‌های دیگران ضروری باشد. (The European Charter on Human Rights 2000)

^۳ هرچند در اماکن عمومی حق اشخاص بر حریم خصوصی نباید زائل شود اما استثنائاتی بنا بر ضرورت‌های زندگی اجتماعی وجود دارد؛ مانند عکسبرداری از جمعیتی که در حال تظاهرات و راهپیمایی هستند یا تصویربرداری از تماشاگران مسابقات. در اینجا چون رسانه‌ها صرفاً بر وقایع تمرکز می‌کنند، امکان عکسبرداری توسط رسانه‌ها برای اطلاع‌رسانی به دیگران وجود دارد و خود اشخاص نیز واقف به این موضوع هستند. لذا حریم خصوصی و حق بر تصویر نقض نخواهد شد. (منبع: عباس میرشکاری، استثنای حق تصویر، مطالعات حقوق تطبیقی، دوره ۹ (۱)، ۱۳۹۷، ص ۴۵۶-۴۵۸)

^۴ The Case of Couderc and Hachette Filipacchi Associés v. France 2015. Para83 to 85, Aksu v. Turkey (2012), Para58 and Axel Springer AG v. Germany (no.1) (2012). Para 83

«حق بر تصویر» از حقوق مربوط به شخصیت انسان است و به این معناست که افراد هم صاحب تصویر خود هستند و هم در خصوص تصویرشان حق انحصاری دارند. این حق، هم حقی مالی و هم حقی غیرمالی است^۱ و انحصاری بودن چنین حقی، چهار نوع آزادی برای صاحب تصویر به دنبال دارد:

الف) آزادی بر تصویربرداری: این آزادی به این معناست که فرد در مورد اینکه آیا از او تصویربرداری بشود یا نه، اراده دارد و بدون اذن فرد یا انعقاد قرارداد با وی، نمیتوان از او عکسبرداری کرد.

ب) آزادی بر چگونگی تصویربرداری: آزادی برای تصمیم‌گیری در این خصوص که در چه حالت روحی و جسمی و در چه موقعیت مکانی و زمانی از فرد عکسبرداری شود.

ج) آزادی بر انتشار تصویر: به این معنا که افراد آزاد بر این امر هستند که نسبت به انتشار تصویر خود تصمیم بگیرند و داشتن مجوز عکسبرداری، مساوی با انتشار عکس فرد نمی‌باشد.

د) آزادی بر استفاده از تصویر خود: افراد این آزادی را دارند که در مورد استفاده از تصویرشان در زمینه‌های مختلف تجاری، تبلیغاتی و سایر تصمیم بگیرند. (میرشکاری، ۱۳۹۷)

با توجه به توضیحات فوق، این موضوع مشخص می‌شود که حق تصویر حقی است که بر مبنای شخصیت و ذات انسان استوار است؛ بنابراین انتشار و استفاده از تصویر فرد بدون مجوز، ناقض حق ذاتی انسان است.

به علاوه مبنای دومی به نام «حریم خصوصی» وجود دارد (میرشکاری، ۱۳۹۷) که با توجه به توضیحات فوق، به عنوان حقی بشری مورد شناسایی نظام‌های حقوقی واقع شده است. به عنوان مثال، در رای که در ادامه خواهد آمد، دلیلی برای افشای اطلاعات قضات وجود نداشته و حریم خصوصی آنها مورد تعرض قرار گرفته است. در جریان این پرونده،^۲ پلیس کاتالونیا^۳ به گردآوری پرونده‌هایی درباره قضاتی که در مورد استقلال منطقه‌ای از اسپانیا اظهارنظر کرده بودند، پرداخته بود و دیوان اروپایی اعلام کرد که این کار حق قضات بر حفظ حریم خصوصی را نقض کرده است. در جریان این پرونده، از طریق پایگاه‌های داده پلیس محتوایی از این پرونده از جمله تصاویر و اطلاعاتی همچون نام و شعبه‌ای که آنها کار می‌کردند، به مطبوعات راه یافته بود. دیوان خاطر نشان کرد که هیچ ماده قانونی داخلی وجود ندارد که اجازه تنظیم چنین گزارش‌هایی که بدون ارتباط با جرم هستند، به پلیس بدهد. لذا، چنین گزارشی ناقض ماده ۸ کنوانسیون است. (Application no. 36584/17, 2022)

در مقابل، در رای دیگری^۴ حریم خصوصی به علت مواجهه با منفعت عمومی استثنایافته است. در این رای، یک وبسایت خبری^۵ فیلمی از دستگیری یک پلیس در یک کلپ شبانه را منتشر کرد و دادگاه آلمان دستور حذف فیلم یا تار کردن چهره یکی از افسران پلیس را صادر کرد. صاحب این وبسایت مدعی شد که دستور دادگاه ناقض آزادی بیان است. دیوان اروپایی استدلال کرد که در یک جامعه دموکراتیک، دستور مورد اعتراض ضروری نبوده است و عمل دادگاه آلمان می‌تواند منجر به ممنوعیت غیرقابل قبول انتشار تصاویر ویرایش نشده در آینده شود. این رای به خوبی نشان می‌دهد که رسانه‌ها در مواردی که مرتبط با وظایف و مسئولیت‌های آنها در زمینه اطلاع‌رسانی بر مبنای منفعت عمومی است، می‌بایست به وظیفه خود بپردازند. (شورای اروپا و دیوان اروپایی حقوق بشر، ۲۰۲۲)

دیوان اروپایی تاکید کرده است که ماده ده از حقوق رسانه نگاران برای افشای اطلاعات در مورد موضوعات مورد علاقه آنها حمایت می‌کند؛ مشروط بر اینکه آنها با حسن نیت و براساس واقعیات عمل کنند و اطلاعات موثق و دقیق را مطابق با اخلاق رسانه نگاری ارائه کنند. (Application no. 40454/07, 2015)

^۱ از این منظر که این حق از حقوق مربوط به شخصیت انسان است، حقی ذاتی، غیرمالی و غیرقابل اعراض است. در مقابل، از لحاظ آثار مالی آن، به عنوان مثال اجازه بر عکسبرداری و استفاده از تصویر در تبلیغات در برابر دریافت پول، حقی مالی نیز محسوب می‌شود؛ لذا کسب رضایت فرد برای استفاده از تصویرش الزامی است.

^۲ Application no. 36584/17, M.D. AND OTHERS v. SPAIN, 28 June 2022

^۳ Catalonia

^۴ Bild GmBh & Co.KG v. Germany 2024

^۵ bild.de

۲.۱. حق بر تصویر اشخاص مشهور

اشخاص مشهور نیز همانند سایرین از حق بر حفظ حریم خصوصی و حق بر تصویر برخوردارند. دیوان اروپایی بیان کرده است که هر کسی، حتی اگر برای عموم مردم شناخته شده باشد، باید بتواند از «انتظار مشروع»^۱ در مورد حمایت و احترام به زندگی خصوصی خود، برخوردار باشد. (Application no. 59320/00, 2004, para 69)

با این وجود، «شهرت» محدودیت‌هایی در حمایت از این حقوق ایجاد می‌کند. «شهرت» به علت داشتن خصوصیت برتر و متفاوت نسبت به دیگران شکل می‌گیرد و اعتباری معنوی است. شخصی که دارای شهرت باشد، «شخص مشهور»^۲ نامیده می‌شود. (محمدی و همکاران، ۱۳۹۶) در تعریف دیگر، اشخاص مشهور، اشخاصی هستند که اعمال و رفتار آنها مورد توجه مردم است و مردم همواره تمایل دارند تا از زندگی آنها مطلع شوند. سیاستمداران، هنرپیشگان و ورزشکاران همگی در این طیف قرار می‌گیرند. (میرشکاری، ۱۳۹۷) البته میتوان شهرت اتفاقی و مبتنی بر حادثه را هم در نظر گرفت. به علاوه، امروزه برخی اشخاص به دلیل حضور در شبکه‌های اجتماعی به شهرت رسیده‌اند. بنابراین، افراد مشهور علاوه بر اینکه مورد توجه عموم هستند، زیر ذره بین رسانه‌ها نیز قرار گرفته‌اند و اخبار این اشخاص از طریق رسانه‌های مختلف به مردم منتقل می‌شود. به این علت که توجه دیگران به چنین اشخاصی زیاد است، به مناسبت‌های مختلف در ملاعما حاضر می‌شوند و بر فرهنگ اجتماع تاثیر می‌گذارند، حریم خصوصی این اشخاص نسبت به افراد دیگر محدودتر است. از منظر حقوقی این محدودیت بر مبنای حق دسترسی به اطلاعات و حق بر دانستن عمومی که برای حفظ منفعت عمومی است، شکل گرفته است. این استثنا در آرای مختلف تجلی یافته است و دادگاه‌ها تلاش کرده‌اند تا بین دو حق حریم خصوصی و حق بر اطلاع‌رسانی عمومی توازن برقرار کنند. سوال این است که تا چه حد حق بر حریم خصوصی این اشخاص محدود شده است؟ رویکردهای متفاوتی توسط قضات اتخاذ شده است و دیوان اروپایی نیز آرای تاثیرگذار در این زمینه صادر کرده است. در ابتدا باید به تاریخچه و اقدامات دیوان اروپایی حقوق بشر و سپس به آرای مربوطه پرداخت.

۳. دیوان اروپایی حقوق بشر و ایجاد توازن میان دو حق یاد شده

بعد از جنگ جهانی دوم، سازمان بین‌المللی «شورای اروپا»^۳ در سال ۱۹۴۹ تاسیس شد و ۴۶ کشور اروپایی به مرور به این سازمان پیوستند. ارتقا و حمایت از حاکمیت قانون، دموکراسی و حقوق بشر از اهداف این سازمان به شمار می‌رود. (شورای اروپا، ۲۰۲۴) در این راستا، شورای اروپا به بررسی و حل موضوعاتی مانند حقوق بشر، پیشگیری از جرم، سوء مصرف مواد مخدر و حفاظت از محیط زیست می‌پردازد. به منظور مدیریت این امور، شورا بیش از ۱۶۰ موافقت‌نامه، معاهده و کنوانسیون بین‌المللی تصویب کرده است که یکی از مهم‌ترین کنوانسیون‌های این سازمان، «کنوانسیون اروپایی حقوق بشر»^۴ مصوب ۱۹۵۰ است. (گیبل، ۲۰۲۴) کنوانسیون اروپایی حقوق بشر به عنوان سند تاسیس دیوان اروپایی حقوق بشر، اولین سند حقوق بشری است که نهادی قضایی را با هدف نظارت قضایی بر حسن اجرای معاهده ای بین‌المللی تعیین کرده است. (میرکلایی و محمدزاده، ۱۴۰۲) در واقع، دیوان اروپایی حقوق بشر توسط کشورهای عضو شورای اروپا در سال ۱۹۵۹ در استراسبورگ تاسیس شد تا به دعاوی نقض کنوانسیون اروپایی حقوق بشر ۱۹۵۰ رسیدگی کند. از ۱ نوامبر ۱۹۹۸ این دیوان به عنوان یک دادگاه تمام وقت متشکل از تعداد مساوی قضات با تعداد کشورهای عضو کنوانسیون تشکیل شد و از زمان بنیان‌گذاری دیوان در سطح شورای اروپا تا کنون، این دیوان نقش محوری در تفسیر و اجرای حقوق بشری که کنوانسیون اروپایی حقوق بشر آنها را عنوان کرده، بر عهده داشته است. جلسات دیوان در مجلس‌هایی با هفت قاضی یا در موارد استثنائی به عنوان یک مجلس بزرگ متشکل از ۱۷ قاضی تشکیل می‌شود و کمیته وزیران

¹ Legitimate expectations

² Public figure

³ Council of Europe

⁴ The European Convention on Human Rights

شورای اروپا^۱ بر اجرای احکام دیوان نظارت دارد. در طی این دوران پنجاه ساله، دادگاه احکامی صادر کرده است که برای کشورهای مربوطه الزام آور بوده است و دولت‌ها را به تغییر قوانین و رویه اداری خود در طیف وسیعی از زمینه‌ها سوق داده است. (شورای اروپا) بنابراین، کشورهای عضو شورای اروپا می‌بایست مفاد کنوانسیون اروپایی حقوق بشر را در حقوق داخلی خود وارد کنند و آنها را اجرا نمایند. مطابق با یازدهمین پروتکل الحاقی به کنوانسیون اروپایی که از سال ۱۹۹۸ به اجرا درآمده است، این امر پیش‌بینی شده است که اگر فردی از دول عضو ادعا کرد که دادگاه داخلی حقی از حقوق مندرج در کنوانسیون اروپایی را نقض کرده است، می‌تواند از دولت ناقض و آن رای به دیوان اروپایی حقوق بشر شکایت کند. (معمدنژاد، ۱۳۸۳) در این خصوص، موضوع تقابل آزادی بیان و حق تصویر از موضوعاتی است که سالهاست در آرای دیوان اروپایی انعکاس یافته است و یکی از شناخته شده‌ترین پرونده‌های دیوان، شکایات پرنسس کارولین فون هاننور^۲، پرنسس موناکو، از رسانه‌ها بابت نقض حریم خصوصی از طریق انتشار تصاویر خانوادگی‌اش می‌باشد.

در سه پرونده که آرای آنها به ترتیب در سال‌های ۲۰۰۴، ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ صادر شد، خواهان به منظور حفظ حریم خصوصی در حوزه حق بر تصویر، نزد دیوان اروپایی شکایت کرده بود و دیوان در هر پرونده علاوه بر اینکه معیارهایی را برای حفظ زندگی خصوصی در برابر آزادی بیان در نظر گرفت و بر حفظ حریم خصوصی در مواجهه با فناوری‌های ارتباطی جدید و انتشار عکس‌های خاص به بخش وسیعی از مردم تاکید کرد، (Application no. 59320/00, 2004, para 70) رویکردهای متفاوتی با توجه به اوضاع و احوال حاکم اتخاذ کرد. در ادامه به اختصار با شکایات وی، رویه دادگاه‌های داخلی آلمان و آرای دیوان اروپایی آشنا خواهیم شد.

۳.۱. حریم خصوصی یا آزادی بیان؟

در دهه نود میلادی، پرنسس کارولین فون هاننور با هدف جلوگیری از انتشار تصاویرش که در مجلات مختلف آلمانی^۳ منتشر می‌شد، بارها به دادگاه‌های آلمانی شکایت کرد. (Application no. 59320/00, 2004, para 9) وی مدعی نقض حق بر تصویر و حق بر زندگی خصوصی‌اش بود. بدون اطلاع وی، تصاویری از زندگی روزمره او که در حال خرید، ورزش کردن و پیاده‌روی بود، گرفته شده و در مجلات آلمانی منتشر شده بود. (همان، بند ۱۳)

در سال ۱۹۹۹، دادگاه قانون اساسی فدرال آلمان^۴، دستور منع انتشار تصاویر را صرفاً در مورد عکس‌هایی که در آن با فرزندانش ظاهر شده بود صادر کرد به این دلیل که نیاز آنها به حفاظت از زندگی خصوصی بیشتر از نیاز بزرگسالان است. (همان، بند ۲۵) در نهایت دادگاه استدلال کرد که خواهان به عنوان «شخصیت عمومی معاصر»^۵ باید پذیرای انتشار تصاویرش، نه تنها تصاویر زندگی رسمی و کاری، بلکه تصاویر مربوط به زندگی روزمره‌اش باشد؛ چرا که این موارد به آزادی مطبوعات و نفع مشروع مردم در دانستن اینکه چنین شخصی چگونه در ملاءعام رفتار می‌کند، مرتبط است. (رودلف، ۲۰۰۶) از آنجا که حریم خصوصی خواهان با این رای مورد حمایت قرار نگرفت، پرنسس در سال ۲۰۰۳ دادخواستی علیه تصمیمات دادگاه‌های آلمانی در خصوص «نقض حق حفاظت از حریم خصوصی» که موضوع ماده ۸ کنوانسیون اروپایی حقوق بشر است، به دیوان اروپایی تقدیم کرد. خواهان مدعی شد که دادگاه‌های آلمان قادر به فراهم آوردن حمایت مناسب برای جلوگیری از انتشار تصاویرش نبودند. این تصاویر بدون آگاهی وی و توسط پاپاراتزی‌ها گرفته شده بود و تصویربرداری بر این مبنا صورت گرفته بود که او «شخصیت عمومی برجسته معاصر» است. دیوان اروپایی استدلال کرد که در این مورد نقض ماده ۸ کنوانسیون اروپایی حقوق بشر رخ داده است و دادگاه‌های آلمان در برقراری

¹ The Committee of Ministers of the Council of Europe

² Princess Caroline Von Hannover

³ Bunte, Freizeit Revue, and Neue Post

⁴ The Federal Constitutional Court (Bundesverfassungsgericht)

⁵ A contemporary public figure

تبادل میان حق آزادی بیان (موضوع ماده ۱۰) و حق بر زندگی خصوصی (موضوع ماده ۸) به درستی عمل نکردند. (Application no. 59320/00, 2004, para 76). در واقع، عموم جامعه این حق را دارند که در مواردی خاص از زندگی خصوصی اشخاص مشهور آگاهی داشته باشند اما در این مورد چنین چیزی امکان‌پذیر نیست. اشخاص مشهور، همانند هر شخص دیگری، انتظار مشروع بر برخورداری از حفاظت و احترام به زندگی خصوصی دارند. (همان، بند ۷۸) دیوان این امر را در نظر گرفت که عموم مردم در دانستن اینکه خواهان تقریباً در چه مکانی است یا نحوه رفتار او در زندگی خصوصی‌اش چگونه است، «نفع مشروع» ندارند، حتی اگر خواهان در مکان‌هایی حاضر می‌شود که نمیتوان آنها را همواره خصوصی قلمداد کرد و برای عموم شناخته شده می‌باشد؛ چرا که حس نفوذ به زندگی خصوصی و آزار و اذیت را به فرد القا می‌کند. (همان، بند ۶۸) بنابراین، ضمن اینکه عموم مردم حق مشروع بر دانستن دارند، احترام به زندگی خصوصی افراد نیز انتظاری معقول و مشروع است. در ادامه دیوان استدلال کرد که شناخته شدن خواهان به عنوان شخصیت عمومی «برجسته» دلیل کافی برای ورود به زندگی خصوصی خواهان نیست و خواهان در پرونده «انتظار مشروع»^۱ داشته است که از زندگی خصوصی او محافظت شود. (همان، بند ۷۵-۷۲) در نتیجه، طبق حکم دیوان، دادگاه‌های آلمان نتوانستند به تعهدات مثبت خود عمل کنند و تعادل منصفانه‌ای میان منافع متقابل برقرار کنند.

با این حال، در سال ۲۰۱۲، پرنسس فون هاننور و همسرش مجدداً شکایتی به دیوان اروپایی مطرح کردند؛ مبنی بر اینکه دادگاه‌های آلمان از پذیرفتن ممنوعیت انتشار عکس‌هایی که در تعطیلات و بدون آگاهی از آنها گرفته شده بود و در مجلات منتشر شده بود، سر باز زدند. در واقع، دادگاه‌های آلمان رای دیوان را که در سال ۲۰۰۴ صادر شده بود، مورد ملاحظه قرار ندادند. (Applications nos. 40660/08 & 60641/08, 2012, Facts)

در این پرونده، سه عکس مورد بررسی قرار گرفت که یکی از عکس‌ها پدر پرنسس، شاهزاده رینیر سوم^۲ را نشان می‌دهد و مقاله پیوست به آن در مورد وضعیت سلامتی وی است. در واقع، دادگاه‌های آلمان دریافتند که دو عکس دیگر که پیاده روی خواهان را نمایش می‌دادند، حق حریم خصوصی خواهان را نقض می‌کنند؛ اما عکس سوم وضعیت ناخوشایند پدر پرنسس را به تصویر می‌کشد و از این رو گفته می‌شود که ارتباط نزدیکی با مقاله پیوست به آن و منفعت عمومی دارد. (همان، بند ۱۱۷)

در این خصوص، دیوان اروپایی علاوه بر اینکه حق تصویر را از ویژگی‌های شخصی افراد دانست، عنوان کرد: مفهوم زندگی خصوصی به جنبه‌های مربوط به هویت شخصی مانند نام عکس یا تمامیت جسمانی و اخلاقی یک شخص تعمیم می‌یابد. ضمانت ارائه شده توسط ماده ۸ کنوانسیون اساساً برای تضمین رشد شخصیت هر فرد در روابط خود با سایر انسان‌ها و بدون دخالت خارجی است. بنابراین حوزه‌ای از تعامل یک فرد با دیگران حتی در یک بستر عمومی وجود دارد که ممکن است در محدوده زندگی خصوصی قرار بگیرد. (همان، بند ۹۶-۹۵)

بنابراین، انتشار یک عکس ممکن است به زندگی خصوصی یک فرد نفوذ کند؛ حتی در موردی که آن فرد یک شخصیت عمومی است. با این وجود، دیوان برخلاف رای سابق، در خصوص عکس پدر پرنسس بیان کرد که در اینجا نقض ماده ۸ کنوانسیون (حق احترام به زندگی خصوصی) رخ نداده است. دیوان معیارهایی برای احترام به زندگی خصوصی در برابر آزادی بیان در نظر گرفت: تأثیر در منفعت عمومی، میزان شناخته شدن فرد مورد نظر، موضوع گزارش، رفتار سابق شخص مورد نظر، محتوا، ساختار، پیامدهای انتشار و شرایطی که در آن عکس‌ها گرفته شده است. (همان، بند ۱۱۳-۱۰۸)

دیوان اروپایی بعد از بررسی معیارها تأیید کرد که دادگاه‌های آلمان تعادل بین آزادی بیان و حفظ زندگی خصوصی را به درستی و با بررسی اوضاع و احوال و عکس‌ها برقرار کرده‌اند؛ چرا که در این رای، شاهزاده رینیر شخصیت سیاسی شناخته شده‌ای بوده و به علت جایگاهی که در جامعه داشته است، عموم مردم در پی اطلاع یافتن از وی، تصمیمات و اقدامات او بوده‌اند. لذا در اینجا با ملاحظه معیارهای فوق، حق بر دانستن و منفعت عمومی مرجع بر حریم خصوصی تشخیص داده شد. (همان، بند ۱۲۳ و ۱۲۶)

¹ Legitimate expectation

² Prince Rainier III

همین استدلال در مورد پرونده بعدی این خانواده مطرح شد. در سال ۲۰۰۲، یک نشریه آلمانی تصویری از شاهزاده و پرنسس را در هنگام تعطیلات در مکان ناشناخته‌ای منتشر کرد. علاوه بر آن، تصاویر دیگری از خانه تفریحی خانواده فون هاننور در جزیره کنیا و مقاله‌ای که به توصیف ویلای خانواده فون هاننور و اجاره بهای آن می‌پرداخت، منتشر شد. خواهان مدعی شد که دادگاه‌های آلمان بر مبنای حکم سابق دیوان اروپایی، دستور بر ممنوعیت انتشار تصاویر دیگر از وی و همسرش که بدون آگاهی آنها بوده است، صادر نکرده‌اند. (دیوان اروپایی حقوق بشر، ۲۰۱۳)

دادگاه قانون اساسی فدرال آلمان و متعاقباً دیوان استدلال کردند که مقاله منتشر شده به منفعت عمومی مرتبط است؛ چرا که طبق نظر دیوان، این مقاله به حریم خصوصی خواهان و همسرش مرتبط نیست، صرفاً بر ویلا و اجاره آن متمرکز شده است و تصاویر نیز مرتبط با منفعت عمومی بوده‌اند. در نهایت، دیوان اروپایی بر تفاوت حریم خصوصی افراد عادی با خواهان که شخصیت عمومی دارند، تاکید کرد و با توجه بر این امر که نقض ماده ۸ کنوانسیون رخ نداده است، رای صادر کرد. (دیوان اروپایی حقوق بشر، ۲۰۱۳)

۳.۲. توازن آزادی بیان و حریم خصوصی در عرصه سیاست

در سال ۱۹۹۵، چند حزب برچسب‌هایی را که دارای عکس یک فرد بود، توزیع کردند. نیمی از آن عکس، تصویری از چهره «معاون نخست وزیر اتریش»^۱ و نیمی دیگر «تصویر رهبر حزب آزادی اتریش»^۲ از جناح مخالف بود که به همراه متنی در زیر آن منتشر و پخش شد. معاون نخست وزیر مدعی شد که منافع مشروع او با انتشار چنین متنی به همراه انتشار تصویر او به این شکل، نقض شده است. دادگاه اتریش^۳ بیان کرد که بخش ۷۸ قانون کی‌رایت، از تصویر افراد در برابر سوء استفاده در جامعه محافظت می‌کند؛ اما در خصوص این موضوع که فردی در معرض دید عموم قرار دارد، به ویژه فردی که خود وارد عرصه عمومی شده است، مورد حمایت قانون قرار نمی‌گیرد. خواهان خود را در مرکز مبارزات انتخاباتی حزبی قرار داده و به عنوان کاندیدای برتر حزب باید بپذیرد که هدف انتقاد حزب مخالف قرار می‌گیرد. بنابراین، استفاده از تصویر او به وسیله مخالفان سیاسی در تضاد با بخش ۷۸ قانون کی‌رایت نمی‌باشد. (Application no. 42409/98, 2002, para A)

در ادامه، ادعای خواهان در دادگاه تجدیدنظر و سپس دیوان عالی با توجیه حفظ منفعت عمومی رد شد و در نهایت در سال ۲۰۰۲، دیوان اروپایی رای دیوان عالی را تایید کرد و بر اساس ماده ۱۰ کنوانسیون اروپایی، حق بر آزادی بیان را موجه دانست. (ورکف، ۲۰۱۴) در رای فوق مشخص شد که حریم خصوصی اشخاص فعال سیاسی در حوزه انتقاد و تمسخر، محدود است؛ چرا که احتمالاً مورد انتقاد و تمسخر حزب یا احزاب مخالف و حتی طرفداران آنها واقع می‌شوند.

در دهه نود میلادی، یک روزنامه‌نگار^۴ و پزشک خصوصی^۵ سابق میتران^۶، رئیس‌جمهور سابق فرانسه، کتابی^۷ نوشتند که وضعیت سلامتی او را در دوران ریاست‌جمهوری‌اش توصیف کرد. این کتاب هم به صورت کاغذی و هم الکترونیکی منتشر و حدود چهل هزار نسخه از آن فروخته شد. (Application no. 58148/00, 2004, para 53) وارثان رئیس‌جمهور شکایت کردند تا انتشار بیشتر این کتاب را ممنوع کنند و ادعا کردند که این کتاب به حریم خصوصی رئیس‌جمهور سابق تجاوز کرده و مداخله در زندگی شخصی وی محسوب می‌شود. با این حال، دیوان به نفع روزنامه‌نگار و پزشک رای داد؛ چرا که بحث در مورد تاریخ رئیس‌جمهوری که دو دوره ریاست‌جمهوری را برعهده داشته، مرتبط با منفعت عمومی است. (همان، بند ۵۳)

¹ Wolfgang Schüssel

² Mr Haider, the leader of the Austrian Freedom Party (Freiheitliche Partei Österreichs)

³ The Commercial Court

⁴ Mr Michel Gonod

⁵ Dr Claude Gubler

⁶ Mitterrand

⁷ Le Grand Secret (The Big Secret)

در رای بعد^۱ نیز دیوان با در نظر گرفتن نقش شخص مورد نظر در امر حکومت، حق فرد را بر حریم خصوصی نپذیرفت. از آنجا که زندگی خصوصی فرد بر جامعه تأثیر دارد، رسانه‌ها تا حدی از آزادی بیان برای اطلاع‌رسانی زندگی خصوصی شخص برخوردارند. در سال ۲۰۰۵، یک نشریه فرانسوی^۲ مصاحبه‌ای را که یک خانم مدعی بود شاهدان آلبرت (شاهزاده موناکو) پدر بچه اوست، به همراه تصویر کودکی در آغوش شاهزاده منتشر کرد. شاهزاده از ناشر این مجله نزد دادگاه نانتره^۳ شکایت کرد و دادگاه رای داد که ناشر باید پنجاه هزار یورو برای خسارت معنوی به شاهزاده آلبرت بپردازد و حکم را بر جلد مجله چاپ کند. در ادامه، خواندگان، سردبیر و ناشر، از رای تجدید نظر کردند و شاهزاده نیز در یک بیانیه مطبوعاتی اذعان کرد که پدر کودک است. اما دادگاه تجدید تجدید نظر اعتراض به پرداخت خسارت را رد کرد و در اعتراض به این حکم، دیوان عالی کشور نیز رای را تأیید کرد. (PLIP legal organization, 2016) سردبیر با شکایت نزد دیوان اروپایی مدعی شدند که حکم علیه آنها به منزله مداخله غیرموجه در اعمال حق آزادی اطلاعات آنها بوده است. دیوان در سال ۲۰۱۵، ضمن تأکید بر نقض ماده ۱۰ بیان کرد که حفاظت از زندگی خصوصی شاهزاده آلبرت و داشتن حق بر تصویر، نمی‌تواند برای توجیه مداخله در حکم مورد بحث کافی تلقی شود و دادگاه‌های داخلی توجه لازم به اصول و معیارهای ایجاد توازن بین حق احترام به زندگی خصوصی و حق آزادی بیان نداشته‌اند. ECHR, (2015) دیوان این موضوع را در نظر گرفت که صحت اظهارات توسط شاهزاده مورد اعتراض قرار نگرفته بود (Application no. 40454/07, 2015, paras 134-135) و نسب آن کودکِ پسر به ساختار اجتماعی ارتباط دارد. (همان، بند ۱۰۷)

همچنین، دیوان خاطرنشان کرد که شاهزاده شخصی است که از طریق تولد خود به عنوان عضوی از یک خانواده حاکم و وظایف عمومی خود، اعم از سیاسی و نمایندگی و به عنوان رئیس دولت، یک چهره عمومی برجسته است. بنابراین، دادگاه‌های داخلی باید میزان تأثیر این شهرت را در حمایت از زندگی خصوصی او، در نظر می‌گرفتند. (همان، بند ۱۲۴) بنابراین، دادگاه به این نتیجه رسید که مداخله در آزادی بیان نشریات به علت حمایت از زندگی خصوصی شاهزاده موجه نیست و ماده ۱۰ نقض شده است. (اورمن، ۲۰۱۵)

۳.۳. انتقاد به دیوان اروپایی حقوق بشر

با وجود آرای مختلف و رویه ساز، در مواردی دیوان بدون در نظر گرفتن معیار منفعت عمومی به طور صحیح، موجب صدور رای نامتوازن شده است. به عنوان مثال در این پرونده،^۴ دو خواهان که موسیقیدان و بازیگر مشهوری در نروژ هستند، مدعی شدند که مجله‌ای^۵ با انتشار مقاله دو صفحه‌ای و تصاویری از مجلس عروسی خصوصی آنها، حریم خصوصی‌شان را نقض کرده‌اند. (Application no. 13258/09, 2014, para 7)

دیوان عالی نروژ^۶ استدلال کرد از آنجا که مراسم در جزیره‌ای که دسترسی عموم به آن وجود داشته برگزار شده، تصاویر از فاصله دور گرفته شده و مراسم اصلی را نشان ندادند، محتوای مقاله منتشر شده مجرمانه یا منفی نبوده و چنین مقاله‌ای صرفاً برای سرگرمی منتشر شده است. (همان، بند ۱۴-۱۳) این دو شخص، به عنوان خواهان در دیوان اروپایی، مدعی شدند که حق آنها بر زندگی خصوصی با رای دیوان عالی نقض شده است. در سال ۲۰۱۴، دیوان استدلال کرد که نقض ماده ۸ رخ نداده است و بعد از بررسی معیارهایی که در پرونده فون هانورر قید شده بود، بیان کرد که دو هنرمند از اشخاص مشهور هستند که مراسم را در منطقه‌ای که برای عموم قابل دسترسی و به راحتی قابل مشاهده بوده، برگزار کردند. (همان، بند ۳۷ و ۴۳) این مکان، مکانی محبوب بوده که احتمالاً توجه اشخاص ثالث را به خود جلب کرده است. مراسم عروسی آنها نیز منفعت عمومی در پی داشته و دیوان عالی نروژ به درستی توازن میان حق بر زندگی خصوصی و حق بر آزادی بیان را برقرار کرده است. (همان، بند ۴۴-۴۳)

¹ Application no. 40454/07, Couderc and Hachette Filipacci Associés v. France, 10 November 2015

² Paris Match

³ The Court of Nanterre

⁴ Application no. 13258/09, Lillo-Stenberg and Seather v. Norway 2014

⁵ Se og Hør

⁶ the Supreme Court (Høyesterett)

به نظر می‌رسد که رای دیوان جای انتقاد دارد. مراسم عروسی خواهان در مکان عمومی اما در یک مراسم «خصوصی» برگزار شد که «احتمال» دسترسی به آن مکان وجود داشت. تصاویری از فاصله‌ای دور از مراسم گرفته و منتشر شد که میتوان گفت شواهد حاکی از این بودند که خواهان قصد داشتند مراسم در مکانی دور از جامعه و با حضور اشخاص خاص برگزار شود. عکاسی از فاصله دور نشان می‌دهد که حریم خصوصی خواهان نقض شده است. در حالی که دیوان به این امر رای داد که انتشار مقاله و تصاویر این موضوع جنبه «سرگرمی» داشته، دلیلی برای نادیده گرفتن حریم خصوصی افراد وجود ندارد. بنابراین، هرچند آرای دیوان و معیارهای آن در موارد متعددی تأثیر گذار و مهم بوده است اما در چنین موردی دیوان بدون دلیل منطقی منفعت عمومی را بر حریم خصوصی ترجیح داده است. (The INFORM blog, 2014)

۴. بررسی و تحلیل آرای ذکر شده

مطابق با اسناد حقوق بشری، هم حق بر آزادی بیان و هم حق بر حریم خصوصی از اهمیت برخوردارند. رسانه‌ها به منظور آگاهی بخشی به عموم، در اطلاع‌رسانی در خصوص موضوعات مختلف، از جمله زندگی اشخاص مشهور، آزادند ولی این امر مطلق نیست و اشخاص مشهور نیز از حق بر حریم خصوصی برخوردارند. در پاسخ به اینکه تا چه حد میتوان حریم خصوصی اشخاص مشهور را با توجیه اطلاع‌رسانی به عموم نادیده گرفت، دیوان اروپایی حقوق بشر به معیار منفعت عمومی استناد کرده است. در رای ساندی تایمز، اثرات نامناسب دارو بر سلامت عمومی تأثیر داشته و رسانه‌ها به درستی این موضوع را برای عموم مطرح کردند. در مورد اخبار و تصاویر مرتبط با شاهزاده رینیر، میتران و شاهزاده آلبرت، تمامی آنچه که توسط رسانه‌ها به عموم منتقل شده بود، مرتبط با حق مشروع آنها بر دانستن بوده است؛ چرا که وضعیت سلامتی و توارث از موضوعاتی است که به صورت مستقیم بر حکومت و اداره جامعه اثر می‌گذارد و مردم می‌بایست از این موضوعات مطلع شوند. در واقع، عدم آگاهی از چنین موضوعاتی، با ارکان یک جامعه دموکراتیک و مردم‌سالار مغایرت دارد. به علاوه، در خصوص اشخاص سیاسی هم همواره این احتمال وجود دارد که در معرض تمسخر و انتقاد احزاب مخالف و سایرین قرار بگیرند و طبیعی است که تصویر آنها به شکل کاریکاتور پخش شود. با این حال، در خصوص زندگی روزمره و الزاماتی که برای همه افراد برای حضور در جامعه هست، مانند خرید کردن، ورزش کردن و مراسم عروسی، نمیتوان حریم خصوصی افراد را نقض کرد؛ چرا که این موارد در حیطه زندگی شخصی فرد است، با شهرت و زندگی حرفه‌ای فرد سر و کار ندارد و فرد مشهور همچون هر شخص دیگری به بدیهیات زندگی خود پرداخته است. بنابراین، نمیتوان به بهانه اینکه عموم مردم علاقه به زندگی شخصی اشخاص مشهور دارند، به هر قسمت از زندگی این اشخاص ورود کرد و بایستی منفعت عمومی وجود داشته باشد.

نتیجه گیری

حق تصویر که از یک سو قائم بر ذات انسان است و از سوی دیگر در حیطه حریم خصوصی قرار می‌گیرد، مورد شناسایی و حمایت در قوانین و آرای مختلف قرار گرفته است. در مقابل، حق بر آزادی بیان و اطلاع‌رسانی از جمله حقوق بشری است که در تقابل با حق بر تصویر قرار می‌گیرد. این دو حق در عصر رسانه‌های سنتی معضل قانون‌گذاری بودند و به طریق اولی در عصر دیجیتال که رسانه‌های جدید پدید آمدند، چالش و اهمیت بیشتری، به خصوص در مورد اشخاص مشهور و شناخته شده، پدید آورده‌اند. به منظور حل مشکل، معیار حفظ منفعت عمومی در کنار سایر معیارها مورد توجه دیوان اروپایی قرار گرفته است و در پرونده‌های مختلف، دیوان در ابتدا نقش، سمت و تأثیر فرد را در جامعه در نظر گرفته و سپس این موضوع را بررسی کرده که آیا منفعتی برای عموم در انتشار تصاویر مربوطه وجود دارد یا خیر. منفعت عمومی تعریف دقیقی ندارد و بایستی مورد به مورد تشخیص داد؛ به همین دلیل، نمیتوان به راحتی منفعت عمومی را بر حریم خصوصی ترجیح داد. در خصوص مسائلی همچون توارث، سلامتی عمومی، امنیت و حکومت که بر حیات فردی و اجتماعی شهروندان تأثیر دارد، طبیعتاً هم رسانه‌ها مطابق با وظیفه خود بایستی به اطلاع‌رسانی بپردازند و هم عموم مردم در یک جامعه دموکراتیک بایستی از آنها اطلاع یابند. در مقابل، در خصوص مسائل مربوط به زندگی

روزمره اشخاص که بین تمامی انسانها مشترک است و نمیتوان در اطلاع‌رسانی این موضوعات به عموم نفعی را متصور شد، حق بر تصویر و بطور کلی حق بر حریم خصوصی اشخاص محترم است و رسانه‌ها حق ورود به چنین مسائلی را ندارند. بنابراین، حق تصویر و در بیان کلی حریم خصوصی، از جمله حقوقی هستند که همگان از آن برخوردارند اما اشخاص مشهور به واسطه معروفیت و شناخته شدن نزد عموم به نسبت کمتری از این حقوق برخوردارند. در مواردی که نیاز است تا مین منفعت عمومی از طریق اطلاع‌رسانی در خصوص این اشخاص صورت بگیرد، حریم خصوصی اشخاص مشهور حیطة محدودی پیدا می‌کند؛ اما زمانی که دلیل معقولى برای دانستن اطلاعات شخصی و خانوادگی این افراد وجود ندارد، حریم خصوصی می‌بایست مطلقاً مورد حمایت قرار گیرد. در نتیجه، به نظر می‌رسد که دیوان به درستی معیار منفعت عمومی را مطرح کرده است؛ چرا که با استناد به این معیار میتوان چالش‌های ناشی از ایجاد توازن بین حق تصویر و آزادی بیان را حل کرد. با این وجود، به منظور اطمینان از حفظ حریم خصوصی اشخاص مشهور و حمایت از آزادی بیان، لازم است تا استانداردهای واضح و ثابتی برای «منفعت عمومی» ایجاد شود. این موضوع ضمن اینکه درک درستی از چارچوب حریم خصوصی اشخاص مشهور ایجاد می‌کند، رویه و دستورالعملی مشخص برای رسانه‌نگاران ایجاد می‌کند تا در جمع‌آوری و ارائه اطلاعات به عموم، به مرزهای حریم خصوصی و به ویژه حق تصویر، تعدی نکنند و متوجه شوند افشا یا انتشار چه نوع اطلاعاتی واقعاً به نفع عموم است.

منابع

- انصاری، باقر (۱۳۹۱). مطالعه تطبیقی مسئولیت مدنی ناشی از نقض حقوق مربوط به شخصیت در رسانه‌ها، *مجله علمی-پژوهشی حقوق خصوصی*، ۹ (۲)، ۶۷-۹۹. <https://doi.org/10.22059/jolt.2013.35160>
- انصاری، باقر (۱۳۹۶). آزادی بیان در پرتو نظام بین الملل حقوق بشر، *مجموعه مقالات جستارهایی در باب حقوق شهروندی*، ۱۶-۱. سودمندی، عبدالمجید (۱۳۹۵). اجزاء حق آزادی بیان در نظام بین المللی حقوق بشر، *مجله مطالعات حقوقی دانشگاه شیراز*، ۸ (۲۰)، ۸۷-۱۱۴. <https://doi.org/10.22099/jls.2016.3804>
- محمدی، عمید و صالحی مازندرانی، محمد و زاهدی، مهدی (۱۳۹۳). حمایت از حق شهرت در پرتو حقوق مالکیت فکری با رویکرد تطبیقی، *پژوهش‌های حقوق تطبیقی*، ۲۱ (۳)، ۱۸۵-۲۱۴. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.22516751.1396.21.3.7.8>
- معمدنزاد، رویا (۱۳۸۴). دیوان اروپایی حقوق بشر و پشتیبانی از مطبوعات، *اطلاعات سیاسی و اقتصادی* (۲۱۵ و ۲۱۶)، ۵۸-۶۹. معمدنزاد، رویا (۱۳۹۵). *حقوق جهانی ارتباطات: از حقوق رسانه‌های سنتی تا حقوق تکنولوژی‌های نوین و ارتباطات*، تهران: دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی رسانه‌ها
- معمدنزاد، رویا (۱۳۹۷). نقش مطبوعات آزاد در تقویت قانون‌مداری: از قضیه "بنالا" تا اعلامیه "اکرا" یونسکو، *نشریه علوم خبری*، سال هفتم (۲۶)، ۱۱-۲۰.
- موسوی میرکلایی، طه و محمدزاده، ساوالان (۱۴۰۲). آزادی بیان در رویه کمیته حقوق بشر و دیوان اروپایی حقوق بشر. *فصلنامه مطالعات حقوق عمومی دانشگاه تهران*، ۵۳ (۲)، ۸۹۹-۹۱۸. <https://doi.org/10.22059/jplsq.2021.311490.2588>
- میرشکاری، عباس (۱۳۹۷). حق تصویر، *نشریه حقوق خصوصی*، ۱۵ (۱)، ۱۴۹-۱۷۴. <https://doi.org/10.22059/jolt.2018.241149.1006411>
- میرشکاری، عباس (۱۳۹۷). استثنای حق تصویر، *مطالعات حقوق تطبیقی*، ۹ (۱)، ۴۵۱-۴۷۲. <https://doi.org/10.22059/jcl.2017.242351.633549>

References

- Alforova, Tetiana M. & Kaba, Mariia M. & Lehka, Oksan V. & KUuchuk Andrii M. (2022). Right to freedom of expression v. Reputation protection (based on ECTHR practice materials), *The Age of Human Rights Journal*, 311. <http://dx.doi.org/10.17561/tahrj.v18.6527>
- Ansari, B. (2017) Freedom of expression in the light of the international human rights system, A collection of essays on citizenship rights, 1-16, (In Persian)
- Ansari, B. (2013). Comparative Study on the Protection of Personality Rights against Mass Media, *Private Law*, Volume 9, Issue 2 (2): 67-99, (In Persian)
- Application no. 10346/05, *Éva Molnár V. Hungary*, 7 October 2008
- Application no. 13258/09, *Lillo-Stenberg and Seather v. Norway*, 16 January 2014
- Application no. 14277/04, *CASE OF GUJA v. MOLDOVA*, 12 February 2008
- Application no. 18030/11, *Magyar Helsinki Bizottsag v. Hungry*, 8 November 2016
- Application no. 42435/02, *CASE OF WHITE v. SWEDEN*, 19 September 2006
- Application no. 6538/74, *Sunday Times v. United Kingdom (No.1)* 26 April 1979
- Application no. 931/13, *Stakunnan Markikinapörssi Oy and Satamedia Oy v. Finland*, 27 June 2017
- Application no. 9602/18, *Bild GmBh & Co.KG v. Germany*, 31 January 2024
- Application no. 13936/02, *MANOLE AND OTHERS v. MOLDOVA*, 17 December 2009
- Application no. 3514/02, *CASE OF EERIKÄINEN AND OTHERS v. FINLAND*, 10 February 2009
- Application no. 36584/17, *M.D. AND OTHERS v. SPAIN*, 28 June 2022
- Application no. 40454/07, *Couderc and Hachette Filipacci Associés v. France*, 10 November 2015
- Application no. 42409/98, *Schüssel v. Austria*, 21 February 2002
- Application no. 58148/00, *CASE OF ÉDITIONS PLON v. FRANCE*, 18 August 2004
- Application no. 59320/00, *VON HANNOVER v. GERMANY*, 24 June 2004
- Applications nos. 40660/08 and 60641/08, *VON HANNOVER v. GERMANY (No. 2)*, 7 February 2012
- Boot, E.R. (2024). The Public Interest: Clarifying a Legal Concept. *Ratio Juris*, 37: 110-129. <https://doi.org/10.1111/raju.12401>
- Bychawska-Siniarska, Dominik. (2017). Protecting the Right to Freedom of Expression under the European Convention on Human Rights, *Council of Europe*, 20-21.
- Coleman, Elizabeth Burns and Caron Dann, Eastgate (2016). Privacy and the public interest, *Empedocles: European Journal for the Philosophy of Communication*, 7 (1), 57-70. DOI: [10.1386/ejpc.7.1.57_1](https://doi.org/10.1386/ejpc.7.1.57_1)
- Council of Europe & European Court of Human Rights. (2022). Guide on article 10 of the European Convention on Human Rights: Freedom of expression", *Council of Europe*, 32 & 53. <https://doi.org/10.22059/jolt.2013.35160>
- Council of Europe. (2018). Guidelines on Safeguarding Privacy in the Media.
- Council of Europe, The Council of Europe in brief: Founding fathers, Retrieved June. 20. 2024, from: <https://www.coe.int/en/web/about-us/founding-fathers>.
- Council of Europe, the European Court of Human Rights. Retrieved February 2 .2024 from: <https://www.coe.int/en/web/tbilisi/europeancourttohumanrights>.
- ECHR. (2015). A court ruling against Paris Match for publishing information about Prince Albert of Monaco's private life breached the right to freedom of expression, *ECHR 355*: 3- 4, Retrieved February 7.2024, from <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=003-5219247-6470070>
- Eggington, Bob, Journalism and the public interest, Retrieved October 30. 2024, from: <https://mediahelpingmedia.org/basics/applying-the-public-interest-test-to-journalism/>
- First Amendment. (2022). Retrieved February .9. 2024, from: https://www.law.cornell.edu/wex/first_amendment.
- Gabel, Matthew J, Council of Europe (2024). *Encyclopedia Britannica*, Retrieved February 3.2024, from: <https://www.britannica.com/topic/Council-of-Europe>.
- General Data Protection Regulation (GDPR) 2016.
- Human Rights Guide on Sunday Times v. United Kingdom (No 1). (2024). Retrieved February. 19. 2024, from: [https://www.cilvektiesibugids.lv/en/case-law/sunday-times-v-united-kingdom-\(no-1\)](https://www.cilvektiesibugids.lv/en/case-law/sunday-times-v-united-kingdom-(no-1))
- Kirillova, Elena Anatolyevna, Bogdan, Varvara Vladimirovna, Ustinovich, Elena Stepanovna, Pronina, Yuliya Olegovna & Kovaleva, Olga Aleksandrovna (2018). Public Interest and Privacy: The Right to Privacy in the Coverage of Events by the Mass Media, *International Journal of Engineering & Technology*, 7 (4.38): 239-243. DOI: [10.14419/ijet.v7i4.38.24453](https://doi.org/10.14419/ijet.v7i4.38.24453)
- McGonagle, Tarlach and others. (2023). Public interest content on audiovisual platforms: access and findability, *European Audiovisual Observatory, IRIS Special 2023-1*, 8.
- Mendel, Toby, freedom of expression: A guide to the interpretation and meaning of article 10 of the European Convention on human rights, *Council of Europe*, 4 -5.

- Mirshekari, A. (2018). Exceptions to Image rights. *Comparative Law Review*, 9(1), 451-472, (In Persian), <https://doi.org/10.22059/jcl.2017.242351.633549>
- Mirshekari, A. (2018). Image Rights. *Private Law*, 15(1), 149-174. (In Persian), <https://doi.org/10.22059/jolt.2018.241149.1006411>
- Mohammadi A, Salehi Mazandarani M, Zahedi M. (2017). Protection of Publicity Right in the Light of Intellectual Property Rights (Comparative Analysis). *Comparative Law Researches*, 21 (3):185-214, (In Persian) <http://dorl.net/dor/20.1001.1.22516751.1396.21.3.7.8>
- Motamednejad R. (2016). *Global Communication rights: From the Traditional Media Rights to The Rights of New Information and Communication Technologies*. Tehran, the Media Studies and Planning Center. (In Persian)
- Motamednejad, R. (2005). European Court of Human Rights and press support, *Political & Economic Ettelaat* (215-216): 58 – 59 (In Persian)
- Motamednejad, R. (2017). The role of the free press in strengthening the rule of law: from the Benala case to the UNESCO Accra declaration, *The News Science*, Volume 7, Issue 2 (Serial Number 26): 11-20 (In Persian)
- Mousavi Mirkalayee, S. T., & Mohamadzadeh, S. (2023). Freedom of Expression in the Practice of the Human Rights Committee and the Jurisprudence of the European Court of Human Rights. *Public Law Studies Quarterly*, 53(2), 899-918, (In Persian), <https://doi.org/10.22059/jplsq.2021.311490.2588>
- Overman, Claire (2015). Couderc and Hachette Filipacchi Associés v. France: A New “Respect” for Private Life? Retrieved February. 23. 2024, from <https://ohrh.law.ox.ac.uk/author/claire-overman/>
- PLIP legal organization, (2016). Freedom of Expression Wins out over Prince of Monaco's Private Life. Retrieved February 25. 2024, from <https://www.liberties.eu/en/stories/echr-france-couderc-et-hachette-filipacchi-associes/7923>
- Potcheva, Eva-Maria. (2015). Press Freedom in the EU Legal Framework and challenges, *European Parliament*, 3.
- Rudolf, Beate (2006). Council of Europe: Von Hannover v. Germany. *Oxford University Press and New York University School of Law*. Volume 4, Number 3: 533 - 539, doi:[10.1093/icon/mol024](https://doi.org/10.1093/icon/mol024) Retrieved February 8. 2024, from <https://academic.oup.com/icon/article-pdf/4/3/533/1817278/mol024.pdf>
- Soudmandi, A. (2016). The Components of the Right to Freedom of Expression in International Human Rights System, *Journal of Legal Studies*, Volume 8, Issue 2 (Serial Number 20): 87-114, (In Persian) <https://doi.org/10.22099/jls.2016.3804>
- The Declaration of the Rights of Man and of the Citizen. (2022). Retrieved February. 9. 2024, from: [https://www.elysee.fr/en/french-presidency/the-declaration-of-the-rights-of-man-and-of-the-citizen#:~:text=History,The%20Declaration%20of%20the%20Rights%20of%20Man%20and%20of%20the,with%20a%20de\)claration%20of%20principle](https://www.elysee.fr/en/french-presidency/the-declaration-of-the-rights-of-man-and-of-the-citizen#:~:text=History,The%20Declaration%20of%20the%20Rights%20of%20Man%20and%20of%20the,with%20a%20de)claration%20of%20principle)
- The European charter on human rights 2000
- The European Convention on Human Rights 1950
- The European Court of Human Rights. (2013). German courts’ decisions respected private and family life of Princess Caroline von Hannover, *ECHR* 264. 1-3.
- The INFORM blog (2014). Case Law, Strasbourg: Lillo-Stenberg and Sæther v. Norway, “Paparazzi” photographs of wedding did not violate Article 8 – Hugh Tomlinson QC, retrieved February 27 .2024. From:<https://inform.org/2014/02/09/case-law-strasbourg-lillo-stenberg-and-saether-v-norway-paparazzi-photographs-of-wedding-did-not-violate-article-8-hugh-tomlinson-qc>.
- Voorhoof, Dirk (2014). European Court of Human Rights: Lillo-Stenberg & Saether v. Norway. *IRIS* 2014-3:1/1, Retrieved February 5.2024, from <https://merlin.obs.coe.int/article/6795>
- Wheeler, Chris (2006). The Public Interest We Know It’s Important, But Do We Know What It Means, Australia, (*Australian Institute of Administrative Law*) *AIAL Forum*, 48: 12 – 25.
- Whittle, Stephen and Cooper, Glenda (2009). Privacy, probity and public interest”, *the Reuters Institute for the Study of Journalism (RISJ)*. The United Kingdom.